

Hoek van Holland - Zuidwest

Flora- en faunatoets t.b.v. het Bestemmingsplan Hoek van Holland – Zuidwest te Rotterdam

Projectcode

NL.IMRO.0599.BP1092HvHBad

Datum

24-07-17

Versie

V1

Opdrachtgever

J. Ekkelenkamp (Bureau
bestemmingsplannen)

Paraaf Opdrachtgever:

Opsteller

T. D. Breur MSc.

Paraaf Opsteller:

Collegiale toetser

drs. M. Meijer

Paraaf Toetser:

Samenvatting

Voor Hoek van Holland Bad wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld (streefdatum 2018) welke dient te worden getoetst aan vigerende natuur wet- en regelgeving. In dit gebied is op het huidige moment geen bestemmingsplan van kracht maar een bouwverordening.

Uitgangspunt van het nieuwe bestemmingsplan is aansluiting op de bestaande legale situatie, hiernaast is er sprake van een mogelijke aanleg van een vakantiepark op de Unicum locatie. Door dit grotendeels conserverende karakter wordt specifiek en uitgebreid onderzoek naar flora en fauna op dit moment niet noodzakelijk geacht. Bij ruimtelijke activiteiten die binnen een bestaande bestemming vallen (bijvoorbeeld sloop en nieuwbouw van woningen) dient voorafgaand aan de uitvoering ervan nog wel flora en faunaonderzoek te worden uitgevoerd. Indien er in de toekomst alsnog ontwikkeling gepland worden, waarbij een bestemmingsplanwijzing of projectbestemmingsplan noodzakelijk is, dan dient opnieuw getoetst te worden aan natuurwetgeving. Eventuele benodigde ontheffingen dienen verkregen te zijn voordat met de realisatie van de ontwikkelingen begonnen kan worden.

Het bestemmingsplangebied Hoek van Holland Bad is direct gelegen aan het Natura 2000 gebied Solleveld & Kapittelduinen. Ook invloeden van buitenaf kunnen een significante invloed hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000 gebied. Doordat het nieuwe bestemmingsplan zoveel mogelijk aansluit op de bestaande situatie is er vooralsnog geen sprake van negatieve invloed op Solleveld & Kapittelduinen als gevolg van ontwikkelingen in het bestemmingsplangebied Hoek van Holland Bad. De mogelijke aanleg van een vakantiepark voor circa 300 vakantiehuysjes in de duinen (ten zuiden van Badweg en ten noorden van Waterweg) of hotel/vakantieappartementen op de Unicum-locatie is op dit moment nog niet concreet. In een later stadium zal getoetst moeten of deze ontwikkeling leidt tot negatief effect (bijvoorbeeld als gevolg van een toename in stikstofdepositie) op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000 gebied Solleveld en Kapittelduinen.

In het bestemmingsplangebied zijn glad biggenkruid, rugstreepad, zandhagedis en nauwe korfslak aanwezig. Met alle werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met potentiële aanwezigheid of vestiging van deze soorten in of nabij het werkgebied. Hiernaast is er potentie voor andere beschermde soorten in bestaande bebouwing zoals vleermuizen, huismus en gierzwaluw. Geadviseerd wordt om bij renovatie of nieuwbouw gebouwen geschikt te maken voor medebewoning door vleermuizen, huismussen, gierzwaluwen of bijen (natuurinclusief bouwen). Kansen voor natuur liggen met name in het natuurlijker inrichten van de parkzone ten zuiden van het Seinpad.

Het bestemmingsplan, met inbegrip van bovenstaande, is 'aanvaardbaar' vanuit het oogpunt van de Wet natuurbescherming. Een ontheffing voor de voorgenomen ontwikkelingen is naar verwachting niet nodig.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Planbeschrijving	6
2.1	Plangebied	6
3.	Wetgeving en beleid	8
3.1	Het bestemmingsplan en natuurwetgeving	8
3.2	Aanbevelingen vanuit wetgevend kader	8
3.3	Natuurnetwerk Nederland (EHS en PEHS)	9
3.4	Rotterdamse Natuurkaart	9
3.5	Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie	10
4.	Beschrijving natuurwaarden in het plangebied	11
4.1	Algemene beschrijving	11
4.2	Eerder onderzoek	11
4.3	Locatiebezoek	11
4.4	Natuurdatabase Rotterdam	12
4.4.1	Vleermuizen	12
4.4.2	Vogels	12
4.4.3	Vissen	12
4.4.4	Planten	13
4.4.5	Overige soortgroepen	13
4.5	Zorgplicht	13
5.	Gevolgen voor natuurgebieden en flora- en fauna	14
5.1	Beschermde en waardevolle natuurgebieden	14
5.2	Ontwikkelingen binnen bestaande bestemmingen in het kader van beschermde soorten	14
6.	Kansen door de ontwikkelingen	15
6.1	Duurzaamheid	15

6.2	Vergroten biodiversiteit	15
7.	Conclusies en aanbevelingen	17
	Literatuurlijst	18
	Bijlage 1: Foto's bestemmingsplangebied	19
	Bijlage 2: wetgevende kaders	23

1. Inleiding

Voor het gebied Hoek van Holland Bad dient een bestemmingsplan te worden opgesteld. Op dit moment geldt er geen bestemmingsplan voor dit gebied maar is de Bouwverordening van toepassing. Het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan gebeurt in het kader van het Meerjarenprogramma actualisering bestemmingsplannen. Een nieuw opgesteld bestemmingsplan of een wijziging of actualisatie van een bestaand bestemmingsplan dient getoetst te worden aan vigerende natuurwet- en regelgeving en mag hier geen tegenstrijdigheden mee opleveren. Het onderzoek heeft tot doel in beeld te brengen welke natuurwaarden in de huidige situatie binnen het beoogde bestemmingsplan aanwezig zijn en potentiële conflicten die kunnen optreden bij toekomstige ontwikkelingen. Het betreft hier de:

- Juridische kaders: Wet natuurbescherming en Natuurbeschermingswet;
- Beleidskaders: Natuurnetwerk Nederland (PEHS), Rotterdams duurzaamheidsbeleid, Rotterdams ecologiebeleid.

2. Planbeschrijving

2.1 Plangebied

Het plangebied is gelegen ten westen van de kern Hoek van Holland. Het gebied bestaat voornamelijk uit duingebied, strand en een kleinschalige woonwijk. De noordelijke plangrens wordt grotendeels gevormd door het tracé van de (verlengde) spoorlijn van de Hoekselijn en een gedeelte van het strand ten noorden van het Zeeplein. De oostelijke plangrens wordt gevormd door het terrein van het Loodswezen aan de Berghaven. De zuidelijke plangrens ligt halverwege de Nieuwe Waterweg en de westelijke plangrens wordt gevormd door de plangrens van het bestemmingsplan “Maasvlakte 2”.

Afbeelding 1: Begrenzing bestemmingsplangebied. Bron: Startnotitie Hoek van

In dit gebied is op het huidige moment geen bestemmingsplan van kracht. Het geldende kader is: 159 Bouwverordening Rotterdam 2012 (vastgesteld: 06-03-2014). Uitgangspunt bij het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan is het zoeken van zoveel mogelijk aansluiting bij de feitelijke

legale situatie. Daarnaast zal de nodige flexibiliteit in het bestemmingsplan worden opgenomen. De doelstelling van het bestemmingsplan is om in 2018 een vastgesteld bestemmingsplan te hebben voor het gebied "Hoek van Holland – Bad", de tijdshorizon van dit bestemmingsplan loopt tot 2027. Een ander belangrijk uitgangspunt voor het bestemmingsplan is het nog vast te stellen Toeristisch-Recreatief Ontwikkelperspectief.

Belangrijke uitgangspunten voor het bestemmingsplan zijn:

- De vrije kavels aan de Stationsweg voor woningbouw zullen worden bestemd als nieuwe ontwikkeling
- Het gebied tussen Strand en Unicum zal worden bestemd conform de feitelijke situatie. Op termijn zal op deze locatie een ontwikkeling mogelijk zijn, de aard van deze ontwikkeling is op dit moment nog niet bekend.
- Het gebied Unicum e.o. zal worden bestemd conform de feitelijke situatie. Op termijn zal op deze locatie een ontwikkeling mogelijk zijn, op dit moment is de aard van deze ontwikkeling nog niet bekend.
- De Beachvilla's zijn mogelijk gemaakt met een tijdelijke vergunning van 12 jaar. Deze periode is langer dan de planperiode van 10 jaar van het bestemmingsplan. Buiten de bestaande horecapaviljoens wordt geen extra bebouwing op het strand mogelijk gemaakt.
- Mogelijk: Een vakantiepark voor circa 300 vakantiehuisjes in de duinen (ten zuiden van Badweg en ten noorden van Waterweg) of hotel/vakantieappartementen op de Unicum-locatie

Flora en fauna aspecten bij conserverende bestemmingen

Hoewel er sprake is van een conserverende situatie kunnen ruimtelijke activiteiten wel plaats vinden. De term 'conserverend' heeft betrekking op de bestemmingen in soort en oppervlak die niet wijzigen (bv. wonen blijft wonen, bedrijf blijft bedrijf etc.). De sloop van gebouwen om vervolgens nieuwbouw te realiseren of grootschalige renovatie kan echter wel degelijk leiden tot effecten op beschermde natuurwaarden. Hetzelfde geldt voor het rooien van bomen. Voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering dient dan ook altijd onderzoek te worden verricht aan de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten.

3. Wetgeving en beleid

3.1 Het bestemmingsplan en natuurwetgeving

Per 1 januari 2017 heeft de Wet natuurbescherming de Flora- en faunawet vervangen. Deze toets is geschreven op basis van de geldende wetgeving conform de Wet natuurbescherming.

Per 1 januari 2017 heeft de Wet natuurbescherming onder meer de Flora- en faunawet vervangen. Deze toets is geschreven op basis van de geldende wetgeving conform de Wet natuurbescherming.

De Wet natuurbescherming kent geen procedurele vereisten bij het opstellen van ruimtelijke plannen. In de toelichting van het bestemmingsplan dient te worden gemotiveerd dat het plan aanvaardbaar is vanuit het oogpunt van de Wet natuurbescherming. Het begrip 'aanvaardbaar' betekent dat bij de uitvoering van het plan een vrijstelling geldt of een ontheffing mogelijk is. Bij vaststelling van het (ontwerp) bestemmingsplan dient deze toetsing aan de Wet natuurbescherming en Natuurbeschermingswet dus afgerond te zijn.

Het nieuwe bestemmingsplan Hoek van Holland Bad heeft een conserverend karakter. Specifiek en uitgebreid onderzoek naar flora en fauna wordt voor dit conserverende deel van het plangebied dan ook niet noodzakelijk geacht in dit stadium. Bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen een bestaande bestemming of bij een veranderende bestemming (bijvoorbeeld sloop en nieuwbouw of renovatie) dient tijdig voorafgaand aan de werkzaamheden nog wel flora en faunaonderzoek te worden uitgevoerd naar de specifieke effecten van de betreffende ontwikkeling op potentieel aanwezige beschermde flora en fauna.

Het bestemmingsplangebied Hoek van Holland Bad is direct gelegen aan het Natura 2000 gebied Solleveld & Kapittelduinen. Ook invloeden van buitenaf kunnen een significante invloed hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000 gebied. Doordat het nieuwe bestemmingsplan zoveel mogelijk aansluit op de bestaande situatie is er vooralsnog geen sprake van negatieve invloed op Solleveld & Kapittelduinen als gevolg van ontwikkelingen in het bestemmingsplangebied Hoek van Holland Bad.

3.2 Aanbevelingen vanuit wetgevend kader

Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om na te gaan in hoeverre nader onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk is bij nieuwe ontwikkelingen, zoals nieuwbouw, sloop en ingrijpende renovaties, maar ook bij wijzigingen in watergangen/partijen en het rooien van bomen en struiken. Dit dient voorafgaand aan de uitvoering te gebeuren en geldt bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, ongeacht of deze binnen het bestemmingsplan mogelijk zijn. Mogelijk worden n.a.v. de voorgenomen ontwikkeling eisen gesteld aan de uitvoering en geldt een compensatieplicht. Het is aan te bevelen hier in een vroeg stadium rekening mee te houden.

Daarnaast geldt bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling altijd de zorgplicht conform de Wet natuurbescherming.

3.3 Natuurnetwerk Nederland (EHS en PEHS)

Op afbeelding 2 is de ligging van het Natura 2000 gebied Solleveld en Kapittelduinen weergegeven. Dit gebied is tevens begrensd als Natuurnetwerk Nederland (NNN). Enkele delen zijn enkel begrensd als NNN en niet als Natura 2000, dit betreft een deel van het Nieuwlandse Park, het groen rondom de sportvelden van Hoek van Holland en de zone met vakantiehuisjes ten noorden van de kruising van de Stationsweg en de Strandweg. Een deel van de Nieuwe Maas loopt langs de zuidzijde van het bestemmingsplangebied. Doordat het nieuwe bestemmingsplan zoveel mogelijk aansluit op de bestaande situatie is er vooralsnog geen sprake van negatieve invloed op deze gebieden als gevolg van ontwikkelingen in het bestemmingsplangebied Hoek van Holland Bad.

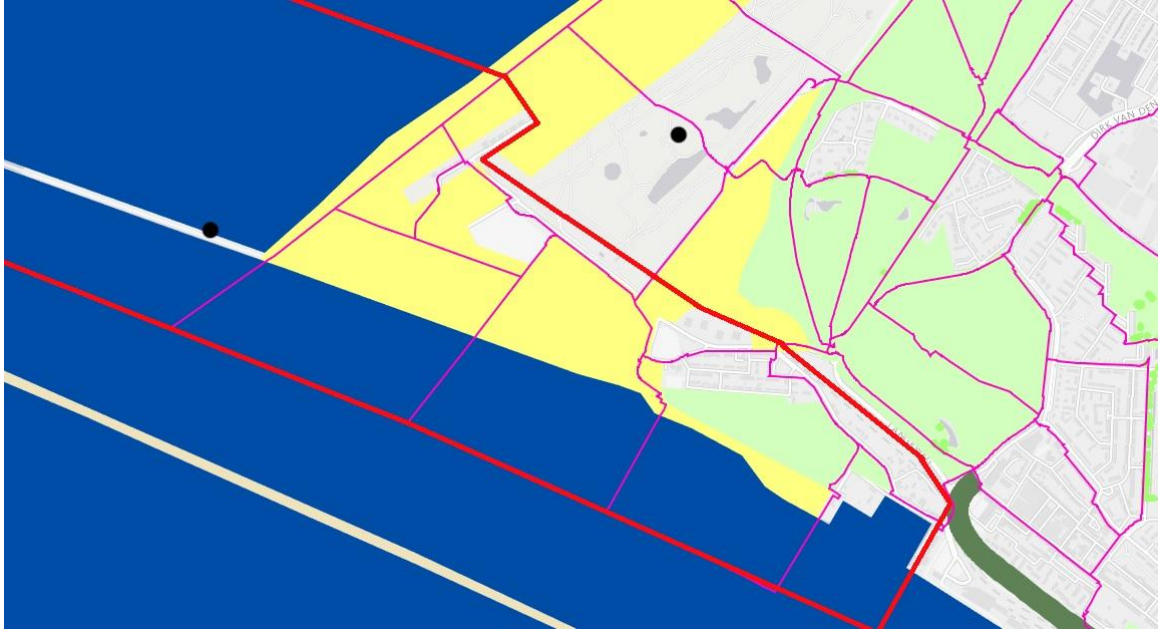

Afbeelding 2: Natura 2000 (donker groen) en Natuurnetwerk Nederland (licht

3.4 Rotterdamse Natuurkaart

Op 18 maart 2014 is door B&W de Rotterdamse Natuurkaart vastgesteld. In dit beleidsinstrument zijn de ambities van de gemeente Rotterdam op het gebied van de ecologie en natuur vastgelegd. Ingezet wordt op het verbinden van gebieden waar ecologische kwaliteit aanwezig is. In het kaartgedeelte van de Rotterdamse Natuurkaart is de ecologische structuur van de gemeente Rotterdam op hoofdlijnen weergegeven. De Natuurkaart is een instrument om ruimtelijke ontwikkelingen te ondersteunen. De kaart geeft kerngebieden waar hoge ecologische waarden aanwezig zijn of verwacht kunnen worden en de reeds aanwezige verbindingzones tussen deze kerngebieden en de verbindingzones met het Natuurnetwerk. De Rotterdamse Natuurkaart signaleert ook de knelpunten in de ecologische structuur. In de Rotterdamse

Natuurkaart is geen verbinding gemaakt met het Rotterdamse duurzaamheidsbeleid. Op deze kaart zijn in het bestemmingsplangebied delen begrensd als duin (geel) en duinbos (licht groen). Deze begrenzing komt niet helemaal overeen met de feitelijke situatie. In werkelijkheid zijn delen van het duin in werkelijkheid duinbos (ten noorden van het Atlantikwall Museum) en het deel wat wel begrensd is als duinbos ten noorden van de Kon. Emmaboulevard bestaat grotendeels uit gemaaid gazon met enkele "eilanden" van duinbos struweel (zie afbeelding 4).

Afbeelding 3: Het bestemmingsplangebied Hoek van Holland Bad (rood omlijnd) met in- en omliggende groene gebieden zoals opgenomen in de Natuurkaart

Afbeelding 4: Het gebied begrensd als "duinbos" op de natuurkaart Rotterdam, ten noorden van de Kon. Emmaboulevard. Bron: Google maps

3.5 Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie

In het Programma Duurzaam 2015 – 2018 zijn 10 duurzaamheidsopgaven geformuleerd. Inzetten op vergroten van de biodiversiteit en ecologische robuustheid kan een positieve bijdrage leveren aan de volgende van deze duurzaamheidsopgaven:

- Bevorderen van duurzame gebiedsontwikkeling.
- Voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering.
- Groener maken van de stad.

4. Beschrijving natuurwaarden in het plangebied

4.1 Algemene beschrijving

Het westelijk deel van het bestemmingsplangebied betreft de Noordzee, dit gaat over in het strand, de duinreep, strandvlaktes, duinbos en eindigt vervolgens in een kleine woonkern met een haven. Het meest natuurlijke deel van het plangebied betreft het gebied ten westen van Restaurant Unicum. De nieuwe waterweg ten zuiden van het bestemmingsplangebied is een getijdenrivier. Ten oosten van het bestemmingsplangebied bevindt zich het station Hoek van Holland Haven met enkele oude muren en gebouwstructuren.

4.2 Eerder onderzoek

Rondom het bestemmingsplangebied zijn in het verleden verschillende relevante onderzoeken uitgevoerd. Onderzoeken ouder dan 3 jaar worden niet meer als niet actueel opgevat, in uitzonderingsgevallen is dit 5 jaar, desalniettemin kunnen oudere onderzoeken nog steeds nuttige informatie bevatten.

Het volgende onderzoek valt nog binnen deze geldigheidstermijn:

- bSR (2015) Monitoring flora & fauna Hoek van Holland 2014.bSR-rapport 248

4.3 Locatiebezoek

In opdracht van de Gemeente Rotterdam is door een deskundig ecooloog van Ecoresult op 23 juli 2017 het bestemmingsplangebied globaal bekeken op aanwezigheid en potenties voor beschermde soorten en de algehele natuur kwaliteit en kwantiteit (zie bijlage 1 voor foto's). De bevindingen van dit veldbezoek komen terug in de algemene beschrijving in hoofdstuk 4.1. Daar waar het soort specifieke bevinden betreft zijn deze additioneel opgenomen in de paragrafen van de natuurdatabase Rotterdam, 4.4.1 t/m 4.4.5.

4.4 Natuurdatabase Rotterdam

Voor een verdere indicatie van natuurwaarden is gebruik gemaakt van de database Natuur op GISWEB. Hierin zijn alle waarnemingen flora en fauna opgenomen binnen gemeente Rotterdam van de afgelopen jaren (2008-2013). Uit de database blijkt dat binnen het bestemmingsplangebied enkele beschermde soorten zijn aangetroffen (zie komende paragrafen). Behalve waarnemingen van in de Wet natuurbescherming beschermde soorten planten en dieren zijn in de natuurdatabase ook waarnemingen van rode lijst soorten opgenomen. Rode lijst soorten zijn niet strikt beschermd middels de Wet natuurbescherming. Het zijn soorten die in Nederland bedreigd zijn. Rode lijst soorten zijn indicatief voor hogere natuurwaarden.

4.4.1 Vleermuizen

In de natuurdatabase komen geen waarnemingen voor van vleermuizen in het bestemmingplangebied. In de bebouwing in het plangebied is echter een reële kans op het voorkomen van algemene vleermuissoorten zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het overgrote deel van de bebouwing in het plangebied is geschikt

als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Voorbeelden van openingen tot verblijfplaatsen zijn open stootvoegen in gevels of een kier tussen gevelvlak en overhellende dakpannen van het dakvlak. Hier is met name potentie voor zomer-, paar- en kraamverblijfplaats. Hiernaast zijn in de omgeving van het bestemmingsplangebied verschillende winterverblijfplaatsen in bunkers bekend van met name watervleermuis, baardvleermuis en grootoorvleermuis. Vanuit bekende winterverblijfplaatsen (bunkers in Vineta Duin, Staelduinse bos) zouden andere potentieel geschikte winterverblijfplaatsen gekoloniseerd zullen worden. Ook het fort en de bunker objecten in het bestemmingsplangebied zijn potentieel geschikt als winterverblijfplaats. Binnen het plangebied bevinden zich meerdere lijnvormige structuren (water/bomenrijen/bebouwing) die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als functioneel leefgebied als foerageergebied en/of (essentiële) vliegroute. Voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied en essentiële vliegroutes zijn in de Wet natuurbescherming strikt beschermd.

4.4.2 Vogels

In de natuurdatabase zijn, met uitzondering van één huismus, in het plangebied geen waarnemingen van vogels met jaarrond beschermde nesten. De bebouwing in het plangebied is echter wel in veel gevallen geschikt voor vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats in de gebouwen (zoals Huismus en Gierzwaluw). Het gaat hierbij met name om woonhuizen met schuine daken met dakpannen. In het duindoorn struweel ten zuiden van de Rivierkant is tijdens het veldbezoek een grote zwerm huismussen (ca. 20 exemplaren waargenomen), dit struweel functioneert mogelijk als essentieel functioneel leefgebied en maakt de aanwezigheid van nesten in de nabijgelegen bebouwing aantrekkelijk. In het duinbos ten westen van Unicum staan enkele grote bomen welke potentie bieden voor broedgevallen boombroedende roofvogels zoals buizerd en sperwer.

4.4.3 Planten

In het westelijk deel van het bestemmingsplangebied komen grote oppervlaktes blauwe zeedistel voor. Een voormalig beschermde soort welke sinds 01-01-2017 geen bescherming meer geniet onder de Wnb. Op het braakliggende terrein ten noorden van de kruising van Rivierkant met de Badweg groeit wel een nieuw beschermde soort onder de Wnb: Glad biggenkruid, deze soort zou zich kunnen verspreiden naar andere delen van het bestemmingsplangebied indien hier geschikt habitat ontstaat. In het duinbos ten westen van Unicum komt de liggende asperge voor, deze soort is niet wettelijk beschermd maar staat wel als "zeldzaam" op de rode lijst. Ten oosten, buiten het bestemmingsplangebied bevinden zich groeiplaatsen van zwartsteel en tongvaren, op oude muren van station Hoek van Holland Haven. De tongvaren en zwartsteel genieten – net zoals de blauwe zeedistel – geen bescherming meer onder de Wnb. Zeldzame muurflora die ook onder de huidige wetgeving beschermd geniet is niet bekend, en wordt niet verwacht binnen de begrenzing van het bestemmingsplangebied.

Afbeelding 5: Blauwe zeedistel in het westen van het

4.4.4 Overige soortgroepen

Het bestemmingsplangebied bevindt zich in het bekende verspreidingsgebied van de zandhagedis, rugstreepad en nauwe korfslak. Met name van de laatste twee genoemde soorten zijn veel meldingen in het bestemmingsplangebied bekend. Het voornaamste gebied met geschikt habitat voor deze soorten is het groengebied tussen Noorderhoofd en de Badweg.

Afbeelding 6: Het groengebied tussen Noorderhoofd

Afbeelding 7: Het groengebied tussen Noorderhoofd

4.5 Zorgplicht

Naast een aantal strikt beschermde soorten zijn ook meer algemene soorten te verwachten, zoals kleine zoogdieren (Konijn, Mol, Egel, diverse muizensoorten) en algemene amfibieën (Gewone pad, Bruine kikker). Voor deze soorten geldt de Zorgplicht conform artikel 2 van de Wet natuurbescherming.

5. Gevolgen voor natuurgebieden en flora- en fauna

5.1 Beschermd en waardevolle natuurgebieden

Doordat het nieuwe bestemmingsplan zoveel mogelijk aansluit op de bestaande situatie is er vooralsnog geen sprake van negatieve invloed op deze gebieden als gevolg van ontwikkelingen in het bestemmingsplangebied Hoek van Holland Bad. Dit geldt niet voor de mogelijke aanleg van een vakantiepark voor circa 300 vakantiehuisjes in de duinen (ten zuiden van Badweg en ten noorden van Waterweg) of hotel/vakantieappartementen op de Unicum-locatie. Deze ontwikkeling leidt tot een toename in verkeer. Alsmede kan er sprake zijn van een significante toename in stikstof uitstoot, afhankelijk van het type installaties welke in de vakantiehuisjes geplaatst zullen worden. Op dit moment is deze ontwikkeling nog niet concreet en kan er nog niets gezegd worden over de effecten van de toename in stikstofdepositie (als gevolg van de verkeerstoename en de huisjes zelf) op stikstofgevoelige habitattypen in het nabijgelegen Natura 2000 gebied Solleveld & Kapittelduinen. Dit effect zal in een later stadium getoetst moeten worden wanneer er een concreter beeld bestaat van deze ontwikkelingen.

5.2 Ontwikkelingen binnen bestaande bestemmingen in het kader van beschermde soorten

De gevolgen voor de aanwezige beschermde flora en fauna door toekomstige, nu nog niet voorziene werkzaamheden die passen binnen de bestemmingen dienen voorafgaand aan de uitvoering van die werkzaamheden getoetst te worden. Hierbij is te denken aan werkzaamheden zoals sloopwerkzaamheden, ingrijpende renovatie (naïsolatie gevels, dakbedekking hernieuwen), het herinrichten van openbaar groen of werkzaamheden aan watergangen. In hoofdstuk 4 wordt inzicht gegeven in (potentieel) aanwezige beschermde en rode lijst soorten. Soorten waar speciale aandacht dient uit te gaan zijn: huismus, gierzwaluw, vleermuizen, glad biggenkruid, rugstreeppad, zandhagedis en nauwe korfslak. Met name in het geval van de rugstreeppad en glad biggenkruid dient men ook rekening te houden met vestiging van deze soorten in het plangebied. Zo kan een braakliggend zanderig terrein geschikt habitat bieden voor glad biggenkruid, indien er hier regenwater kan stagneren is ook vestiging van de rugstreeppad zeer goed mogelijk (een zeer mobiele soort welke zich kan voortplanten in tijdelijke regenplassen).

6. Kansen door de ontwikkelingen

6.1 Duurzaamheid

Aan de duurzaamheidsopgaven uit het Programma Duurzaam kan vanuit ecologie op de volgende manier een bijdrage worden geleverd:

- Voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering. Bij een grotere stedelijke biodiversiteit neemt de kans op plagen of ziekten door de verandering van het klimaat af omdat het ecologisch systeem dan beter gebufferd is tegen schommelingen. Goede ecologische verbindingen zijn daarom van belang zodat soorten bij klimaatverandering kunnen migreren naar andere plekken in de stad. Bij het ontbreken van ecologische verbindingen kunnen soorten uit het stedelijke ecosysteem verdwijnen omdat ze geen nieuwe biotoop kunnen bereiken. Een kans voor het verbeteren van de ecologische structuur ligt bij parkzone ten zuiden van het Seinpad, tussen de Stationsweg en de Kon. Emmaboulevard. De oostzijde van deze zone sluit aan op het tracé van de spoorlijn (groen droog lint op natuurkaart Rotterdam). In de huidige situatie zijn er echter veel wegen en bouwblokken die deze structuur doorsnijden. Ook zijn de delen van het plangebied die aansluiten op het Natura 2000 gebied (noordelijk deel) interessant voor het verbeteren van de aansluiting hiervan met het groen in het plangebied. Een exacte invulling hiervan is afhankelijk van de geplande ontwikkelingen en dient per project bekeken te worden.
- Groener maken van de stad. De voornaamste kansen voor het toepassen van meer groen ligt in en om de bebouwde delen van het bestemmingsplangebied, o.a. door de toepassing van hagen en groene gevels. Dit kan met name voor insecten en vogels meer leefgebied creëren. Hiernaast kan men door te kiezen voor de toepassing van groene daken en gevelgroen met soortenrijke samenstellingen zowel een bijdrage leveren aan de vergroening van de stad als aan de biodiversiteit in de stad.

6.2 Vergroten biodiversiteit

Tegen zeer geringe kosten is nieuwbouw met pannendaken geschikt te maken voor medebewoning door dieren zoals gebouwbewonende vleermuizen en huismus en gierzwaluw. Bij gebouwen hoger dan 5 woonlagen, die voor de Huismus minder aantrekkelijk zijn, kunnen nog wel succesvolle voorzieningen voor Gierzwaluwen gerealiseerd worden. Ook bij de renovatie van bestaande gebouwen zijn voorzieningen voor Huismussen en Gierzwaluwen makkelijk te treffen. Naast nestgelegenheid is het voor de Huismus essentieel dat hier ook functioneel leefgebied in de directe omgeving van de nestplaats voor handen is. Ook gebiedseigen vegetatie zoals de duindoorn kan gebruikt worden om de Huismussen tegemoet te komen in hun functionele leefomgeving. Het fort en de bunkers in het plangebied zouden hiernaast deel bewust ingericht kunnen worden als winterverblijfplaats voor vleermuizen, dit past in het nationale belang van de Hollandse duinen als overwinteringsgebied voor vleermuizen.

Bij de platte daken in het gebied kan overwogen worden om groene daken toe te passen. Bij voorkeur wordt gekozen voor een soortenrijke beplanting. Groene daken dragen zo bij aan een gezonde stedelijke bijenstand en vergroten de soortenrijkdom in de wijk.

Er zou hiernaast voor soorten zoals de rugstreppad (poelen) aangelegd kunnen worden, de parkzone tussen de Stationsweg en de Kon. Emmaboulevard leent zich hier goed voor

7. Conclusies en aanbevelingen

- In het bestemmingsplangebied zijn glad biggenkruid, rugstreeppad, zandhagedis en nauwe korfslak aanwezig. Met alle werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met potentiële aanwezigheid van deze soorten in of nabij het werkgebied. Hiernaast is er potentie voor andere beschermde soorten zoals vleermuizen, huismus en gierzwaluw.
- Het bestemmingsplan voorziet niet in een ander beheer, onderhoud, gebruik en ruimtelijke inrichting. De Wet natuurbescherming en de provinciale Verordening Ruimte (in het kader van het Natuurnetwerk Nederland) wordt niet door dit bestemmingsplan overtreden.
- De mogelijke aanleg van een vakantiepark voor circa 300 vakantiehuisjes in de duinen (ten zuiden van Badweg en ten noorden van Waterweg) of hotel/vakantieappartementen op de Unicum-locatie is op dit moment nog niet concreet. Er kan nog niets gezegd worden over de effecten van de toename in stikstofdepositie (als gevolg van de verkeerstoename en de huisjes zelf) op stikstofgevoelige habitattypen in het nabijgelegen Natura 2000 gebied Solleveld & Kapittelduinen. Dit effect zal in een later stadium getoetst moeten worden wanneer er een concreter beeld bestaat van deze ontwikkelingen.
- Indien overige ontwikkelingen worden voorzien die afwijken van het bestemmingsplan dient het effect hiervan op beschermde en waardevolle gebieden en beschermde en aandachtsoorten te worden onderzocht en getoetst.
- Ontwikkelingen die binnen bestaande bestemmingen plaats vinden dienen op projectniveau getoetst te worden aan de relevante natuurwetgeving. Geadviseerd wordt om bij renovatie of nieuwbouw gebouwen geschikt te maken voor medebewoning door vleermuizen, Huismussen, Gierzwaluwen of bijen (natuurinclusief bouwen).
- Kansen voor natuur liggen met name in het natuurlijker inrichten van de parkzone ten zuiden van het Seinpad.
- Het bestemmingsplan, met inbegrip van bovenstaande, is 'aanvaardbaar' vanuit het oogpunt van de Wet natuurbescherming.

Literatuurlijst

Literatuur:

- 1) *bSR (2015) Monitoring flora & fauna Hoek van Holland 2014. bSR-rapport 248*
- 2) *Gemeente Rotterdam. Startnotitie Hoek van Holland Bad. 2017*
- 3) *Provincie Zuid-Holland. 2013. Beheerplan bijzondere natuurwaarden Solleveld & Kapittelduinen*

Internetsites:

www.minlnv.nl

www.gis.rotterdam.nl/gisweb2

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<http://rotterdam.maps.arcgis.com/apps/Viewer/index.html?appid=a04fcc63c77945c7b8d207ecd0b2fa5e>

<https://mijn.rvo.nl/flora-en-faunawet-regelgeving>

<http://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/flora-en-faunawet-ffw/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

Bijlage 1: wetgevende kaders

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

Bescherming van soorten

¹ www.rvo.nl

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op

planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

Zorgplicht

Naast verbodsbepalingen geldt de zorgplicht ten aanzien van alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De Wet natuurbescherming formuleert de algemene zorgplicht als volgt (artikel 1.11):

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving;
2. Deze zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
3. De zorgplicht is altijd, voor iedereen en in alle gevallen van toepassing.

² Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen